

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:

Éves évre — — — 12 kor. Negyed évre — — — 3 kor.
Fél évre — — — 6 " Egyes szám ára — — — 24 fill.
Nyilttér soronként 2 kor.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Ifj. Szántó Károly.

Kiadóhivatal: Szászvárosi Könyvnyomda R.-t.

Megjelenik minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, a pénzküldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz küldendők.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Hirdetések árszabály szerint, többszöri hirdetésnél árkedvezmény.

Miért van szüksége városunk vízi-eréjének kiépítésére?

Egészséges iparfejlődés megalapításának követelménye: feltétlenül olcsó és minden irányban használható üzemerő, mert csakis oly vidéken, ahol ilyen erő, vagy legalább is az ily erő megteremtéséhez szükséges feltételek megvannak, lehet ipart teremteni, amint hogy a keletkezőben levő iparok településsel természetesen az ilyen üzemerő köré csoportosulnak.

Miután azonban az ilyen üzemerők létesítése rendszerint nagy befektetéssel jár, szükséges — különösen a nagytőke vállalkozási kedvének felidézése végett — hogy oly tényezők létezzenek, melyek nagyobb tőkebefektetést igazolja és a vállalkozás gazdaságosságát biztosítják.

Ezen előfeltételek holléte tekintetében egyszerűen utalunk a sebeshelyi patak vizében rejlő erőre. Ez a víz 200 métert meghaladó esésével állandóan kb. 1600—2000 lóerőt szolgáltat.

Erre az óriási vízierőre a nagytőke vállalkozási kedvét nyilvánvalóan indokoló következő művek, illetve vállalatok létesítését lehet alapítani:

1. a sebeshelyi patak vízierejének kiépítése;
2. az állomáshoz vezető villamosvasut építése;
3. Sebeshelyre vezető iparvasut építése és
4. magasfeszültségű távvezeték építése és ezzel városunk közeli, sőt távolabbi környékének villanyvilágítással, hajtóerővel való ellátása.

Felsorolt vállalkozások létesítéséből városunkra és polgáira háramló nagymérvű gazdasági előnyök nem csak általánosságban, hanem részleteiben is való jellemzése végett beszéljenek a számok:

Multheti fejtegetéseimben rámutattam arra, hogyha villamosművünk céljaira nem építjük ki a rendelkezésünkre álló vízierőt, úgy város a villamosművébe befektetett tőkének jelentékeny részét elveszti. Ennek oka pedig a mult közleményemben ismertetett „Energia-törvény“-re való tekintettel abban rejlik, hogy áramfejlesztő gépcsoportjaink tulleven terhelve, ezen telepünket feltétlenül ki kell bővítenünk, ami pedig a jelenlegi viszonyok között kb. 250.000 K újabb befektetésével járna.

Mondanunk sem kell, hogy ily újabb anyagi megterhelést villamosművünk nem bír el, annál kevésbbé, mivel egyfelől villamosművünk gazdaságos volta így is, vagyis nagyobb befektetés nélkül is, nagyon kérdéses, másfelől mivel jövedelmünk csak az maradna, amit a városi fogyasztás ma is hajt, mert üzemünk a városi hálózaton tulmenő kiterjesztésének az energiatörvény korlátokat szab.

Ha pedig (újra az energiatörvényre való utalással) saját üzemünk beszüntetésével áramunk beszerzése végett más szomszédos üzemhez utasítatunk, mely esetében úgy az

áram beszerzési árát, mint a fogyasztóinknak általunk felszámítható árat az energiabizottság szabja meg, akkor éppen ráfizetünk. Mert az energia-bizottság az általa követett olcsóság elvénél fogva csupán olyan eladási árakat engedélyez, amelyekben a beszerzési áron felül csupán a legszerűebb polgári haszon foglaltatik, már pedig ennek mértéke előreláthatólag mélyen alatta marad az üzemünkbe befektetett tőke kamatterhének és törlesztésének, valamint az üzem fentartási, személyzeti és egyéb költségeinek. Ennek pedig legnyilvánvalóbb káros következménye abban áll, hogy a befektetett tőke törlesztetlenül marad.

A fentiekben ki van mutatva tehát, hogy a város vagyona érzékeny megcsorbulásának megelőzése végett a sebeshelyi patak vízierejének kiépítése feltétlenül szükséges.

Ennek foganatosítása most különösen időszerű, mivel a háborus célokra lefoglalt és a háboru remélhető közeli befejezésével felszabaduló anyagok (cement, vas, sodrony és iparivasut felszerelések) könnyű és olcsó beszerzését, különösen vízierők kiépítésének céljaira maga az állam biztosítja.

A fent részletezett művek és vállalatok létesítése kizárólag a vízierők kiépítésén és nevezetesen üzemünknek hidraulikus erőre való átalakításán alapszik és csupán ezáltal érhető el. Hogy ennek nyomán városunk ipara, forgalma és gazdasága milyen fejlődésnek indulna, a fent felsorolt vállalatokról a következő alkalommal adandó ismertetéssel kívánok foglalkozni.

Fleischer Mihály.

Városi ügyek.

A képviselőtestület közgyűlése.

17-én tartotta városunk októberi rendes közgyűlését szokatlanul rövid tárgysorozat mellett.

Elnök a távollevő polgármester helyett Szász Sándor tanácsnok. Tárgyalás alá kerültek a város 1914. és 1915. évi zárószámadatai s azokat a számadásvizsgáló bizottság véleménye értelmében elfogadták, utasították azonban a tanácsot, hogy a vizsgálati jegyzőkönyvben foglalt minden egyes hiánypontra vonatkozó részletes jelentést terjesszen elő a legközelebbi közgyűlésen.

A téli legeltetésre vonatkozóan juhos gazdától érkezett kedvező ajánlatok közül egy 14000 koronást fogadtak el, mely határidők és terület tekintetében sem terheli meg túlságosan a legelőket.

Beérkezett indítvány következtében elrendelte a képviselőtestület lakbérleti szabályrendelet készítését és erre ez év végéig terjedő határidőt adott.

A város hosszabb tartamu haszonbérletet kötött több évtizeddel ezelőtt az erdészeti kincstárral. A város bérbead az ugynevezett porondon egy jókora területet az erdészeti kincstárnak gereb- és kiterelő hely céljára és

a kincstár bér fejében ad évenként 6000 ürköbméter tűzifát méterenként legfeljebb 4 K 40 fillér termelési költség-megtérítés ellenében. Az erdőkincstár azonban hivatkozva arra, hogy a termelési költségek nagymértékben emelkedtek, a kötelezett tűzifa kiszolgáltatását ahhoz a feltételhez kötötte, nyilatkoztassa ki a város, hogy az összes — később megállapítandó — termelési költségeket az átadandó tűzifa után megtéríti. A városi tanács ily lekötöttséget nem vállalhatott, a képviselőtestületnek azonban, tekintettel a sürgető kérést aláírtak nagy számára, a nyilatkozat kiadásának elrendelését indítványozta. A közgyűlés így is határozott s most már lehetővé válik az usztatott fának azonnali átvétele és a leginségesebb lakosság ellátása, de a fa árának magassága a jövő titka.

Az ipariskolai bizottság tagjainak számát, kiket a közgyűlés választ, nyolcban állapították meg és egyúttal ezeket meg is választották a következőkben: Bergh Tivadar, Breckner Mihály, Dózsa József dr., Graef Gusztáv, Schelker Hugó, Szász Sándor, Szigyártó Lajos, Varmagean János.

A mult évben gabonarekvirálás és cséplőgépellenzés körül működött hatósági megbizottakat a polgármester ajánlatára az alispán nevezte ki. A polgármester, minthogy különben alkalmas és megbízható egyéneket nem talált volna, 20—20 K napidíjat helyezett kilátásba.

Mivel azonban a megbizottak napidíjait az állam, melynek érdekében dolgoztak, nem hajlandó megtéríteni, a tanács és állandó választmány indítványozta, fizessen a város a működött egyéneknek egy bizonyos összeget, és pedig 500, illetőleg 400 koronát. A képviselőtestület 560, illetőleg 480 koronát szavazott meg.

Ezzel ki is merült a napirend.

Átalakulások.

A világháboru eseményei oly átalakulásokat idéztek elő, amelyek következményei ma még szinte beláthatatlanok. Egymásután omlanak a porba azok a mesterséges alakulatok, amelyek fajban, nyelvben és szellemben ellentétes érzületű népeket a közös életmódra kényszerítették az imperialisztikus politika felsőbb érdekei nevében. Ez a nagyhatalmi politika megbukott Oroszországban, roskadozik Németországban és most a szemünk előtt dől össze a régi Ausztria, hogy új államalakulásnak adjon helyet.

Ezek a nagy átalakulások Magyarországot szerencsétlen helyzetben találják, mert a mi országunk ugyan mai határaiban egy ezeréves történeti folyamat természetes kialakulása, ehelyett máról-holnapra jobbat és célszerűbbet létrehozni nem lehet, mert semmiféle emberi kitalálás nem moshatja el a természet alkotta és a történelem által is szentesített határokat. A magyarok egyet is értenek a területi épség sértetlenségének kérdésében, de azok, kik a magyar állameszméhez eddig sem

ragaszkodtak, a világkavarodás szörnyű zavarait arra találják alkalmasnak, hogy ebből a maguk külön nemzeti aspirációit kihalászták és ugyancsak érettnék ítélik az időt és alkalmat a nemzetközi szociáldemokrata párt is a maga eszményeinek az állam és jogrend átalakításával járó hatalmi vágyainak kiero- szakolására.

Mig így egyfelől már is megindult az osztozkodás az állam testén és az állam hatalmán, addig a magyarság vezérférfiai és egész politikai képviselői pártokra szakadózva egymással is farkasszemet néz és nem tudja megtalálni azt a vezető eszmét, mely a lelkeket összeforrasztaná és egységessé tenné a nemzeti akaratot. A kívülről és belülről egyformán szervezett aknamunkákkal tehát a nemzeti állam védelmére nem tudunk egységes arcvonalban felvonulni. Mikor egész Közép-európa régi rendje összeomlóban van, nálunk a politikai pártok bizottságokat küldenek ki az együttműködés lehetőségeinek előkészítésére, mert még az is kérdéses, hogy a független Magyarország teljes kiépítésének programjára hajlandók e pártjaink tömörülni a vállvetett munkásságban. És mikor a szociáldemokrácia a legnyersebb tömeguralom megvalósítása céljából magának követeli a kormányzó hatalmat és a tömegeket a vezetőosztályok teljes letörésére izgatja, hogy a polgári osztályok romjain új, de még ismeretlen világrendet teremtsen meg, ugyanakkor a polgári társadalom tökéletesen szervezetlen, gondolatok és fejnélkül, tétlenül várja a vizözönt.

Meg kellene most az egész országnak mozdulnia, hogy ne csak azokat lássuk, akik zsákmányolni akarnak a nemzet testéből és maguknak akarják megkeríteni a hatalmat, hanem lássuk a polgárság millióinak sorakozását is az önálló nemzeti eszme mellett s azok ellenében, akik Magyarország területi épségét veszélyeztetik. Megkell találni a színét és hangját a polgári társadalomnak is, mellyel e sorsdöntő órákban vetőt mond az állambontó és rendfelforgató anarkista törekvéseknek. Magyarország területi épségének és teljes állami függetlenségének programja alapján pártalakulás nélkül tömörülnie kell a polgárságnak, hogy a nemzet jövőjét és a jövő intézésében az őt méltán megillető pozícióját megmentse. A multban kisebb jelentőségű közjogi harcok is a polgárság véleménynyilvánításának özőnét vonták maguk után, elég talán e tekintetben a katonai kérdések által felidézett nemzeti ellenállásra rámutatni. Most csendesek a vármegyék, a független magyar polgárság létét alig veszik tudomásul, noha az események az élet és halál kérdését vetették fel súlyosabban, mint valaha 1000 esztendő történelmünk folyamán. Évszázadokon át megvédett legdrágább érdekeink parancsolják most, hogy a polgárság ismét megkondítsa az elnémult harangokat és a veszedelmek ellen egységes akaratban szervezkedjék.

Unterricht in allen Fächern der deutschen, französischen und englischen Sprache erteilt Käthe Folkend, staatlich diplom. reichs-deutsche Lehrerin für höhere Schulen. Szászváros, Promenadenstrasse 3/a.

79 2-2

Egy teljesen jó karban levő **Wertheim-féle pénzszekrény** eladó. Megtekinthető Szászvárosban, a Binder-féle házban (Főter 3-5 sz. I. em.) Esetleges ajánlatok a következő címre küldendők: Binder Károly Sopron, Várkerület 135.

74 3-3

„Hangya“ fogyasztási szövetkezet megalakulása Szászvárosban.

Folyó hó 20-án tartotta meg a Szászváros és Környéke termelési, fogyasztási és értékesítő „Hangya“ szövetkezet alakuló közgyűlését a Magyar Kaszinó nagytermében. A szép számban megjelent tagok élénk helyeslése mellett tartotta meg dr. Harmath János, a „Hangya szövetkezet“ nagyenyedi kirendeltségének titkára és kiküldöttje ismertető beszédét, mely után a gyűlés kimondotta a megalakulást. A közgyűlés elnökéül dr. Balogh János kir. járásbíró, jegyzőjéül ifj. Szántó Károly lapszerkesztő választott meg. Konstatáltatott, hogy eddig 970 üzletész (à 30 K) 29100 K összegben van jegyezve és befizetve. Tagok száma 374.

Az alapszabályok megállapítása és elfogadása után megejtették a választás, mely szerint igazgató-elnökül dr. Tóth Endre kir. közjegyző, ügyvezető igazgatóul Örs Zoltán ny. máv. főellenőr, igazgatósági tagul Eisenburger Gyula magánzó, Beregszászy István iparos, Papp József ref. tanító választott meg.

A felügyelő-bizottság tagjai lettek: dr. Dózsa József gymn. tanár, Molnár János iparos, Steiner Fülöp kir. adóellenőr, Szigyártó Lajos iparos, Szász Károly városi leváltáros és ifj. Szántó Károly lapszerkesztő.

A közgyűlés végeztével az igazgatóság és felügyelő-bizottság együttes gyűlést tartott, melyen a további teendőket beszélték meg, meghallgatva dr. Harmath János titkár erre vonatkozó előterjesztéseit.

A Hangya-szövetkezetbe való belépést f. év november 5-ikétől kezdve újra lehet eszközölni. Az igazgatóság erre nézve jövő számban felhívást fog közzétenni.

Örömmel üdvözöljük az új szövetkezetet, amely hivatva lesz városunk és a környék fogyasztó közönségének érdekeit szolgálva a tömörülésben, szövetkezésben levő erőket az általános közjóért, a polgárok összességének javára egyesíteni.

NAPI HIREK.

— **Halálozás.** Felsőszálláspataki Kenderessy Ferenc felsőszálláspataki földbirtokos, Hunyadvármegye törvényhatósági bizottságának, közigazgatási bizottságának tagja, folyó hó 14-én Budapesten elhunyt. Tetemét hazaszállították s folyó hó 17-én helyezték örök nyugalomra a családi sírboltban. Kiterjed rokonságán kívül felesége és fia gyászolja.

— **Kitüntetés.** Öfelsége a király Schiebel Hugót, városunk polgárát, háziezredünk I. oszt. számv. altisztjét a hadi-vasut szolgálatában kifejtett buzgó és hű szolgálatának elismerésül az ezüst érdemkeresztrel a koronával a vitézségi érem szalagján tüntette ki.

— **Felolvasás.** Salgó Jenő 32-es rokkant katona, aki a Szerbia elleni hadjáratokban súlyosan megsebesülve fogságba került, f. hó 17-én este a helybeli Központi szálló disztermében fogságában szerzett élményeiről felolvasást tartott, melyre a közönség szép számmal jelent meg. A féllábu hős élénk színekkel ismertette meg velünk fogsága szomorú történetét valamint az ottani állapotokat. Előadása végén sűrű tapsokban volt része.

— **Változások a megye járaiban.** A folyó havi közgyűlés fog dönteni a két új járás föllállítására vonatkozó alispáni előterjesztés kérdésében. A terv szerint dobrai és sztrigymenti járás elnevezéssel alakulna a két járás. Az előbbihez a marosillyei járásból az alsólápugyi, guradobrai, dobrai, lapusnyaki, roskányi jegyzőségek, a dévai járásból a ve-

celi jegyzőség tartozna 38 községgel, 17066 lakossal. A sztrigymenti járás a hátszegi járásnak bacalári, kitidi, óbrettyei, russi, a dévai járásnak bácsii, a szászvárosi járásnak nagydenki, a vajdahunyadi járásnak batizi és hosdái jegyzőségeiből alakulna 37 községgel és 22590 lakossal. A dévai járásból a valisorai jegyzőséget a brádi járáshoz csatolnák, amivel azonban az amugy is nehezen adminisztrálható járás közigazgatása még terhesebbé válik.

— **Kitüntetett Szászvárosiak.** A király az ellénséggel szemben tanúsított vitéz magatartásáért a 64. gy.-ezredben szolgáló Benrád Gyula tart. hadnagyot a bronz vitézségi éremmel és a Károly-csapatkeresztrel, a cs. és kir. 16-ik tábori tüzérezredben szolgáló Kasztaján Miklós szakaszvezetőt az I-ső és II-ik oszt. ezüst vitézségi éremmel és Bobeiu Péter előirányzót a bronz vitézségi éremmel tüntette ki.

— **Halálozás.** Sulyos csapás érte Ohánovits Géza kudzsiri m. kir. vasgyári irodakezelőt. Neje a spanyol-járványban pár napi szenvedés után f. hó 15-én 35 éves korában, 13 évi boldog házasság után meghalt. Férjén kívül két szép gyermeke, öt testvére, valamint kiterjedt rokonság gyászolja. Hült temeit f. hó 16-án a ref. egyház szertartása szerint a község óriási részvétele mellett helyezték örök nyugalomra.

— **A bor ára.** A Magyar Kereskedők Lapja f. hó 19-iki száma írja: A bor hanyatló irányzata még egyre tart ugyan, de mintha az áresés tempója valamelyest meglássubbotott volna, különösen az új bort, illetve a mustot illetőleg. Pestmegyében és az ország déli lapályos részeiben kadarkamustot 2 K-ért, zöldfehéret 3 K-ért, lehet kapni és enuyiert vásárolják is, Nagykanizsán azonban, ahol az országnak talán a leggyöngébb minőségű bora terem, a must ára 1 K körül van. A gazdák különben csak ott sietnek az értékesítéssel, ahol az edényhiány erre kényszeríti és még ott is inkább úgy adják el a termést, hogy üres hordókért ugyanannyi mustot adnak, esetleg valami ráfizetést kívánnak a vevőtől. Osztrák vevők részéről az ország majdnem minden borvidéken elég nagy az érdeklődés, de üzlet kevés jöhet létre, mert az osztrákok azt hiszik, hogy a magyar eladók meg vannak szorulva és ezt ki akarják használni. Az újbor elpocsékolására nincs ok, mert a minőség nem olyan silány, mint eredetileg hitték: A Balaton mellékén, a pécs-szekszárdi borvidéken és más hegyes borvidéken is a must 18—20, sőt helyeként 22 cukorfokot mutat a klosterneuburgi mérőn. Óborok iránt az érdeklődés egészen megszűnt és így azoknál az árhanatlás nagyobb már azért is, mert sok a kényszereladás. A vidéki pénzintézetek rávetették magukat a bor lombardozására, igen magas kölcsönöket adtak és ezeket az üzletek most minden áron le akarják bonyolítani. 10—11%-os fehér és vörös borokat 400—450 K-ért, elsőrendű 13-14%-os hegyaljai borokat 12 K-val kínálnak és még így is alig akad vevő.

— **Halálozás.** Jár Manaszie nagytóti gör. kel. lelkész f. hó 20-án 56 éves korában meghalt. Temetése f. hó 22-én ment végbe Ó-Piskin.

— **Mentül kevesebb a gyufa, annál több az árdrágító.** Városunkban még a gyufá-árának maximálása előtt is nehezen lehetett gyufát kapni s azt is csak „jó“ áron. Most, hogy a gyufa ára 8 fillérben maximálva van, egyes lelketlen árdrágítók 30—40 fillérért árusítgatják. Egy pár ilyen árust — amint értesültünk — már feljelentettek, hisszük, hogy elveszik méltó büntetésüket.

— **Piskii vasutasok kitiintetése.** Ő cs. és kir. Apostoli Felsége legfelsőbb elhatározásával a háboru alatt teljesített buzgó és hű szolgálataik elismerésül Kiss Dezső műhelyi, Tánczos Arnold fűtőházi, Dima Emil osztálymérnökségi mérnököknek, valamint Szathmáry György forgalmi főnökségi ellenőrnek a III. osztályu, Lukács Péter és Morár János mozdonyfelvigyázóknak, Lisska Sándor főszertárnoknak, valamint Szfura László állomásfelvigyázónak a IV. o. polgári hadiérdemkeresztet adományozta. A kitiintettek valamennyien piskii vasuti tisztviselők, akik a vasutasokat különösen erős próbára tevő román betörés idején érdemelték ki a legfelsőbb elismerést.

— **Jótékonycélu hangverseny.** A 82-ik székely gy.-ezred altiszti alapja javára f. hó 12-én a Transsylvania dísztermében rendezett hangverseny minden tekintetben fényesen sikerült. A nagyszámban megjelent közönség nagy élvezettel hallgatta végig a program minden egyes számát. Bátran állíthatjuk, hogy ugy az előadott darabok, valamint maga az előadás művészi színvonalon állott. Heller karmester művészi előadott hegedűszóló számjai általános elismerést és tetszést arattak. A szalonzenekar kifogástalan összjátéka nemcsak tagjainak, hanem Heller karmesternek is dicséretére vált.

— **A kudzsiri malom bérbeadása.** Egy izben már megemlékeztünk arról, hogy a kudzsiri malmot a régi bérlettel, 9000 koronával szemben Oltyán Simon 37000 koronáért vette ki. Az ellenfelek azonban ebbe nem nyugodtak meg, hanem 10%-kal magasabb árajánlatot nyújtottak be s új árverést kértek, amelyen 42000 koronával ismét csak Oltyán Simon vette ki. Ezáltal biztosítva van a község, hogy a következő évtől a magas pótdától megszabadul.

— **A tengeri prémiuma.** A kormány 4.484—1918. M. E. számú rendelet értelmében okt. 13-tól azoknak, akik az 1918. évi termésből származó tengerifeleslegüket legkésőbb 1918. november 15-ig a H. T. (Horvát-Szlavonországokban az ottani Országos Ellátási részvénytársaság) illetékes bizománysának közszükségleti célokra való megvételre önként felajánlják és azt a hatóság, illetve a Hadi Termény részvénytársaság által megszabott időben leszállítják, térítésül a 764-1918. M. E. számú rendeletben meghatározott legmagasabb áron és a 2.668—1918. M. E. számú rendelettel mm-ként a fajtengerire 15 K-ban, a közönséges és kevert tengerire pedig 10 K-ban megállapított ártöbbleten felül még további 15 K-ban ártöbblet van igényük. Ugyanilyen további ártöbblet van igényük azoknak is, akik az igénybevétel tárgyában eljáró hatóság rendeletére a közszükségleti célokra történt igénybevétel folytán beszolgáltatandó tengerimennyiséget a hatóság, illetve a H. T. (Horvát-Szlavonországokban az ottani Országos Ellátási részvénytársaság) által megállapított határidőig tényleg beszolgáltatják.

— **A mező- és erdőgazdasági fölmentések meghosszabbítása.** A honvédelmi és földmivelésügyi miniszterek akként rendelkeztek, hogy a mező- és erdőgazdasági fölmentések, amelyek november 30-án lejárnak, az eddigi elvi megállapodásokat és rendelkezéseket minden tekintetben érintetlenül hagyva, egyszerűsített alakban terjesztessenek fel a véleményező hatóságok által. A felmentések közül azok, amelyek meghosszabbítását az elsőfokú közigazgatási hatóságok javasolják, tíz heti bevárásai engedéllyel vannak egybekötve. Ez tehát azt jelenti, hogy a jogérvényes fel-

mentett katonáknak február hó első hetéig zavartalanul megmaradhat polgári foglalkozásában, ha felmentésében már megelőzően végérvényes döntés nem történik. Teljesen felesleges a felmentési kérelmek elintézésének sürgatése, meghosszabbítását ezuttal is gazdasági életünk követelményeinek megfelelően szándékozik elbírálni.

— **Hirdetmény.** A hadigondozó népiroda igazgatósága arról értesít, hogy — tekintettel arra, miszerint Erdélyben az ellenség betörése következtében sok nő maradt hajlék és kenyér nélkül — Sárközön (Szatmármegye) 3 család elhatározta, hogy 3 nőt családjukba fogadnak. Lehetnek azok nagyobb lányok vagy özvegyek. Fő, hogy a háztartás minden ágában jártasok legyenek. Nem fognak ők cselédeknek, hanem családtagoknak tekinteni. Fizetés megegyezés szerinti lenne. Lehet, ha a 3 nő beválnék, többen is hajlandók lennének családjukba fogadni az említett nőkből. Felhívom mindazon nőket, akik ezen ajánlatot elfogadni óhajtják, ezen szándékukat a városi tanácsnál f. évi november hó 1-ig bejelenteni. Szászváros, 1918. évi október 11. Polgármester h.: Szász, városi tanácsos.

— **December 1-én lép életbe a ruhajegy.** Mikor a nyár végén a kereskedelmi miniszter kiadta ruharendeletét, az összes érdekelt körök nyomban mozgalmat indítottak a rendelet több, rájuk sérelmes pontjának megváltoztatása végett. A mozgalom eredményre is vezetett, mert a kormány elhatározta, hogy a ruharendelet végrehajtását elhalasztja. Október 15-ike helyett november 15-ig lehet bejelenteni a készleteket és a ruhajegyek csak december 1-én fognak életbe lépni. Ez engedménnyel kapcsolatban a kormány — tekintettel a hűvös időjárásra — megengedte azt is, hogy a szabadon feldolgozható mennyiség kétszeresét hozhatja forgalomba szabadon a konfekcionáló ipar.

A szászvárosi szállodások, vendéglősök és korcsmárosok italelárúsítási részvénytársasága Szászváros.

Alólirott részvénytársaság ezuton teszi közhírré, hogy cégünket a dévai kir. törvényszék Cg. 127/2—1918. sz. végzéssel f. év szept. 7-én bejegyezte s így a részvénytársaság e naptól kezdve megkezdte működését.

Igazgatóságunk tagjai: vezérigazgató Schärer Dávid, tagok Zerbes Frigyes, Mirovitz Ignác, Táborosky Dávid, Treuer Sándor, Müller Vilmos, Harsányi Gábor, Fried Eszkeles.

A felügyelő-bizottság tagjai: Stern Manó, Mahler Dávid, Róth József. A társaság alaptőkéje: 100.000 K, 500 drb. à 200 K névértékű részvényben. A társaság időtartama 30 év.

Célja: a szállodások, vendéglősök és korcsmárosok iparüzése körébe eső italok beszerzése és elárúsítása által a vendéglői ipar emelése, az ipar és kereskedelem, valamint általában a közvagyonosodás érdekeinek előmozdítása. A társaságot a hatóságok és harmadik személyekkel szemben az igazgatóság képviseli. A társaság jelenlegi ügyésze dr. Moldován Szilviusz helybeli ügyvéd.

A részvénytársaság üzleti helyisége és irodája Szászváros, Főtér 2. sz. alatt (a Szászvárosi Takarékpénztár épületében) van. Sürgőncim: Italelárúsítási Részvénytársaság.

Szászváros, 1918. október 25.

„Szászvárosi szállodások, vendéglősök és korcsmárosok italelárúsítási Részvénytársaság”
Schärer Dávid, vezérigazgató.

— **Utcáink tisztasága sok kifogás alá esik, se szeri se száma azon panaszoknak, melyekkel e miatt szerkesztőségünket felkeresik.** Felhívjuk az illetékes hatóságok figyelmét utcáinkra s kérjük, hogy azok tisztántartására a szükséges intézkedéseket megtegye.

Eladó egy jókarban lévő használt gyermek-kocsi. Szászváros, Középutca 11. (az udvarban balra.) 105 1—2

Eladó 2 drb. à 720—750 liter ürtartalmu jókarban levő tölgyfa káposztás hördő. Cim: Schärer Dávid Szászváros, Főtér 2. sz. (Takarék-pénztári épületben.) 103 1—3

Gesucht wird eine Wirtschafterin oder stütze der Hausfrau für sofortigen eintritt daselbs und ein besseres Kindermädchen zu zwei Kindern 4 u. 6 Jahre. Frau Hermine Czernautzan Oberstleutnants Gattin Szászváros, Kishegy. 98 1—3

3—4 szobás konyha, kamara stb. —ből álló s a város központjában fekvő **lakást** több évi kibérlésre sürgősen keresek. Közvetítő k siker esetén megfelelő díjazásba n részesülnek. Ajánlatok e lap szerkesztőségébe kéretnek. 99 1—3

Egy kerekés- és egy kovács-tanoncot felveszek műhelyembe. Róm. kath. vagy protestáns vallásu 14—15 éves fiuk ajánlatait kéri Gauger Frigyes kovács- és kerékgyártó-mester, Szászváros. 80 2—3

Bérbe veszek helybeli, lehetőleg egy család használatára való 2—4 szoba, konyha, kamara, pincéből álló lakást. Ajánlatokat kér: Táborosky Dávid vendéglős, Korona-szálloda. 81 2—3

Értesítés.

Alólirott tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy

kávéházamban

minden vasárnap este (8 órától) a 82-ik székely gyalogezred szalonzenekara hangversenyez. A zenekar Heller Rudolf karmester vezetése alatt nívós műsorral fogja közönségemet szórakoztatni. Belépti-díj nincs! Szolid árak!

Izletes ételeimet és zamatos italaimat valamint cukrász-süteményeim a n. é. közönség figyelmébe ajánlom. Naponként friss csapolásu sör! Gyors kiszolgálás!

Tisztelettel: **Treuer Sándor,**
kávés és cukrász,
102 1—10 a Magyar Kaszinó vendéglőse.

Stern Manó

vas-, fűszer-, festék- és gyarmatáru
kereskedése Szászváros, Piac-tér 12 sz.

Ajánlok: Fűszereket,
mindennemű likőrt
és cognacot, festék-
és olajárut, továbbá
épületvasalást és ház-
tartási cikkeket min-
den kivitelben. 72 3—

Napi árak! Gyors és pontos kiszolgálás!

SZÉKELY JÁNOS

Saját kikészítésű
bőr- és szőrmekezelése
SZÁSZVÁROS, Főtér 2. sz. alatt.

A n. é. hölgyközönség szíves figyelmébe ajánlja dus választéku szőrmeraktárát
Különlegességek: Valódi
Alaska róka, ausztráliai
fekete szőrű Wallabisz stb.

Elvállal bőrkikészítést, javítást és átalakítást a legolcsóbb napi árban.

68 3-3

Eladó ház. Szászvároson 3 szoba, konyha, kamara, veranda, nagy udvar, nagy kert, disznóól, faskamarából álló ház és telek eladó. Bővebbet szerkesztőségünkben.

82 2-

VULPE TIVADAR fakereskedése Szászváros.

Értesitem a nagyra becsült építkező vevőközönséget, hogy szászvárosi

faraktáramban

a következő anyagokat tartom: Faragott és fűrészelt épületfenyőfát, deszkát, léceket, építő-meszet, hires zombolyai Bohn-féle és lugosi nagy- és kicserepet. Megérkeztek még: a königsbergi, ujbányai prima piros quarztrahit

malomkövek minden méretben.

Gazdasági gépek:

egy- és kétsoros kukoricaültető- és kapálógépek, acélekék, szecskavágók.

Portlandi cement.

Felhívom becses figyelmét az építőközönségnek, hogy frissen faragott építőfenyőfát, gerendákat, szarufákat stb. direkt a székelyföldi fátelépemről, ugyszintén deszkát, cserepet, meszet, cementet, malomköveket és mezőgazdasági gépeket waggon tételekben vagy egyes építkezésekre vagy egyes darabokban is külön szállítok előnyös ár mellett, a kívánt állomásra. Bővebb felvilágosítást és részleges árajánlatot ad

VULPE TIVADAR fakereskedése

Szászváros, Országút 2/a. Telefon 30.

183 34-

Horváth László

Bank és Kereskedelmi irodája
Risföld 23/1. Nagyszében. Telefon 231.

Üzletágai:

Olcsó amortizációs jelzálogkölcsönök 10--50 éves törlesztéssel jelenleg kitűnő feltételek mellett. Konvertálások. Bázis 5.25—6%.

Tőzsdei megbízások.

Biztosítás.

Értékpapírok vétele és eladása.

Banküzletek minden ága.

Hadifogoly átutalások.

Amerikai örökség ügyek.

Romániai export és import.

Külföldi devizák vétele.

Allandó előjegyzése eladó birtokoknak és vevőknek.

37 3-4

A polgárság figyelmébe!

Figyelmeztetjük a városi polgárságot, hogy a villamosmű vezetőségének előzetes tudomása nélkül a meglévő vilányos berendezéseiken semmiféle változtatást (szerelés, bővítés) sem pedig új szerelést ne eszközöljenek, mert az ilyen módon eszközölt berendezéseket nem kapcsoljuk be a villamos hálózatba.

Szászváros, 1918. október 20.

84 2-3 A városi villamosmű üzemvezetősége.

Schuleri Frigyes

Részvénytársaság * Szászváros.

Eladunk marosmenti, küküllőmenti faj-, asztali-, pecsenyeborokat, továbbá rumot, likőröket, különböző édesített pálinkákat nagyban és kicsinyben. Szolid árak! :: Pontos és gyors kiszolgálás! :: Telefonszám 9.

Tisztelettel:

Schuleri Frigyes Részvénytársaság
Szászváros. 17-26

1

17-26

Hirdetmény.

Alólirott vasgyári hivatalnak havonta mintegy 2 waggon nagydarabos, 4-5 waggon apróbb, azonban tiszta minőségű kvarckőre van szüksége. Főhivatnak az erre pályázók, hogy ajánlataikat az ár és feltételek megjelölése mellett, alólirott hivatalnál folyó évi november hó 15-ig nyújtsák be. Az ár helyi feladó állomás waggonba rakva, vagy bérmentve Kudsir értendő. Vasgyári hivatal főtartja a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül szabadon választhasson. Bővebb felvilágosítást alólirott hivatal nyújt.

Kudsir, 1918. október hó 19-én.

Kudzsiri m. kir. vasgyári-hivatal

Abholczér,
főfelügyelő, gyárfőnök.

100 1-3

RÓNA JENŐ, Szászváros fényképezési műterem (Vásár-utca.)

Tisztelettel értesitem a n. é. városi és megyei közönséget, hogy

fényképezési műtermemben

a legjutányosabb árban, a legszebb kivitelben nemcsak nappal, hanem este is (erre szolgáló villanyfénynél) felvételeket eszközölök. Kivánatra háznál is teljesítek felvételeket!

Vidéki megrendeléseket pontosan és gyorsan eszközölök. — Elvállalok mindennemű fényképnagyításokat. Raktáramban fényképezési cikkek olcsó árban kaphatók.

Cégem eddigi jó hírnevére ügyelve arra töreksem, hogy t. megrendelőim és vevőim teljes megelégedését mindenkor kiérdemeljem.

A n. é. közönség pártfogását kérve, maradtam teljes tisztelettel:

RÓNA JENŐ, fényképész
Szászváros (Vásár-utca)

64 4-

Olcsó árak!

Felvételek este is!

Pártoljuk a helyi ipart!

Székely János

saját kikészítésű
bőr- és szőrmekezelése
Főtér 2. szám.
Különlegességek:
Valódi Alaska róka, ausztráliai
fekete szőrű Wallabisz stb.

HIRSCH IGNÁC

uri és női cipész
Hegy-utca 3. szám.

Nagy József

lakatos és villanszerelő
Kollegiumi épület.

MOLNÁR JÁNOS

férfi szabó üzlete.
Városháza-tér.

Benkő Lajosné

uri szabó üzlete
Iskola-tér.

BURGUS ZSIGMOND

okleveles patkoló-kovács
Kasztó-utca 20.

Koncz Lotti

női divat kalap-üzlet
Városháza-tér.

HEMMEN ANDRÁS

borbély- és fodrász-terme
Vásár-tér.

Kiadó.

Recska István

cukrász, Vásár-tér.

Ajánlja:
saját készítményű izletes
süteményeit, cukorkáit és
teasüteményeit.

MOJSZE MIKLÓS

férfi szabó üzlete
Varga-utca 20. szám.

Zalányi Berta

női kalap-terme
Sétátér-utca 1. szám.

GAUGER FRIGYES

kovács- és kerégyártómester
Kovács-utca 3. szám.

„ARDELEANA“

takarék- és hitelintézet részvénytársaság
SZÁSZVÁROSON.

Alapítási év 1885.

Tartaléktőke egymillió korona.

Alaptőke egymillió kor.

Betétek 4 és fél millió kor.

Elfogad betéteket kedvező gyümölcsöz-
tetés végett, mindenféle kölcsönöket
folyósít jutányos kamatláb és feltételek
mellett, értékpapírokat vesz és elad,
szabad letéteket fogad, részt vesz különféle kereskedelmi, ipari
és gazdasági vállalatok alapításában és fináncirozásában.

101 1-3

Az igazgatóság.